

РЕШЕНИЕ

№ 21944

гр. София, 25.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав, в
публично заседание на 25.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **4437** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по чл.145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба на К. Т. И., ЕГН [ЕГН], действащ чрез адв. Д. Р. и адв. Ю. Б., против Решение № 2153-21-79/12.04.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. на длъжностно лице по ПО, с което е отказано на жалбоподателя отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.
Според изложеното в жалбата оспореното решение е неправилно и незаконосъобразно, издадено в нарушение на материалния закон, административнопроизводствените правила и в противоречие с целта на закона. Жалбоподателят твърди, че административният орган не е събрал и оценил всички доказателства и превратно е приложил чл.22 и чл.25 от отменената Инструкция № 8121з-976 от 27.06.2023 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи. Излагат се доводи, че жалбоподателят е част от водолазния състав на МВР и че водолазната дейност винаги е била определяща в неговата длъжностна характеристика, а нормативната уредба никога не е поставяла изискване това да е единствената извършвана от лицето дейност. Поради това счита, че административният орган е поставил изисквания, които не са заложили в закона, и превратно е приложил правните норми относно стажа и прослуженото време. Моли се за отмяна на оспорваното Решение № 2153-21-79/12.04.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Б., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Подробни съображения излага в писмени бележки. Претендира присъждане на разноски.
Ответникът – директорът на ТП на НОИ С. – град, представляван от юрисконсулт П., поддържа,

че жалбата е неоснователна и моли да бъде отхвърлена по подробно изложени доводи в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

К. Т. И. е подал Заявление вх. № 2113-21-6068/23.08.2023 г. за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст с приложени към него документи по чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/.

Към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия - 23.08.2023г. жалбоподателят е бил на възраст 46 години, 05 месеца и 01 ден и му е зачетен осигурителен стаж в размер на 26 години, 01 месец и 16 дни от първа категория труд и 01 година 03 месеца 01 дни от трета категория труд.

Видно от Служебна бележка с рег. № 198400- 222/18.08.2023 г., издадена от МВР, К. Т. И. е бил назначен за държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР в СОБТ - МВР, считано от 01.09.1998 г., като продължава да служи на длъжност „началник на група /водолаз/“. За периода от 15.06.2004г. до 18.08.2023 г. е бил допускан да извършва водолазна дейност от водолазно-квалификационната комисия при Дирекция „Специални операции и борба с тероризма“ /ДСОБТ/, след като успешно е преминал медицински прегледи и практически изпит за допускане до водолазни гмуркания. Съгласно служебната бележка, до момента по данни от дневниците за водолазни спускания К. Т. И. има отработени 312 часа под вода.

За изясняване длъжността на заявителя е изисквана допълнителна информация от осигурителя ГД „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“. В отговор от 09.11.2023 г. е посочено, че К. Т. И. е бил назначен на длъжност „началник на група /водолаз/“.

След повторно изискване на информация, в писмо от 08.01.2024 г. е посочено, че К. Т. И. е преназначаван на 15 длъжности поради промени в нормативната база и кариерното развитие на служителя, като длъжностните характеристики са с гриф за сигурност. През периода от 15.06.2004г. до 18.08.2023 г. лицето е било допускано до водолазна дейност от водолазно-квалификационна комисия при ДСОБТ, която дейност „се явява част от специализираната подготовка“.

С Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. е постановен отказ за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69, ал. 2,4 от КСО. Като мотив за отказа длъжностното лице по пенсионното осигуряване е посочило, че във връзка с чл.69, ал.2 и ал. 9 КСО К. Т. И. има необходимия минимум от стаж, положен като държавен служител по ЗМВР и общ осигурителен стаж най-малко 27 години, но не отговаря на условията за минимално изискуема възраст от 54 години. Относно чл.69, ал.4 КСО е приел, че извършваната от жалбоподателя водолазна дейност е била част, но не и основна дейност от служебните задължения, поради което е преценил, че не отговаря на условията по посочената разпоредба.

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ С. – град който с Решение № 2153-21-79/12.04.2024г. е оставил жалбата без уважение като неоснователна.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е допустима, а по същество е основателна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното и с оглед Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ, процесното решение на директора на ТП на

НОИ С.-град се явява издадено от компетентен орган. Спазено е изискването за форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите на органа, обусловили отхвърлянето на подадената пред него жалба. Потвърденото от директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане също е издадено от компетентен орган (Заповед № 1015-21-247/04.12.2018г.), при спазване изискването за форма и посочване на фактическите и правни основания за издаването му.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Неоснователни са оплакванията, че пенсионният орган не е събрал и оценил доказателства. Тъкмо обратното – видно е, че за да извърши обективна и обоснована преценка относно придобиването на правото на пенсия и в изпълнение на задълженията си по чл.35 АПК органите на НОИ неколкратно са изискали допълнителна информация от осигурителя, като внимателно, добросъвестно и задълбочено са проучили представените документи и събраните данни за относимите факти и обстоятелства. Изводите им обаче се основават на неправилно тълкуване и прилагане на закона.

Съгласно чл.69, ал.2 КСО държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги, държавните служители по чл. 15, ал. 3, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл. 391 от Закона за съдебната власт, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" и като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. В ал.4 е предвидено, че лицата по ал. 1, 2 и 3, прослужили 15 години на длъжности от летателния състав, парашутистите, екипажите на подводните съдове и водолазния състав, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 42 години и 10 месеца.

Спорният въпрос в случая е дали за спорните периоди жалбоподателят е бил част от водолазния състав на МВР по смисъла на чл.69,ал.4 КСО. За да се отговори на този въпрос е необходимо да се обсъди релевантната нормативна уредба, която в различните периоди обхваща различни подзаконови нормативни актове - ИНСТРУКЦИЯ № Из-2663 от 9.11.2010 г. за реда за осъществяване на операции по издирване и спасяване от Главна дирекция "Гражданска защита" (обн., ДВ, бр. 93 от 26.11.2010 г., в сила от 26.11.2010 г., отм.), Инструкция № 8121з-33 от 10.01.2019 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението в Министерство на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 8 от 25.01.2019 г., отм.), Инструкция № 8121з-976 от 27.06.2023 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението в Министерство на вътрешните работи (обн., ДВ, р. 57 от 4.07.2023 г.),

От цялостния анализ на нормативната уредба става ясно, че за разлика от Министерството на отбраната, където със заповед са утвърждавани длъжности, които са включени във водолазния състав, в МВР понятието „водолазен състав“ не се обвързва с конкретна длъжност, а е свързано с осъществяването на водолазна дейност. Длъжност „водолаз“ в класификатора на длъжностите в МВР, в това число в ГД „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, не съществува. Предвид обаче обстоятелството, че законът изрично е предвидил придобиване право на пенсия при привилегирани условия и за служителите от летателния състав, парашутистите, екипажите на подводните съдове и водолазния състав в МВР, следва да се приеме, че преценката дали едно лице отговаря на специфичните изисквания по чл.69,ал.4 КСО трябва да се извършва конкретно и

комплексно според извършваната дейност. Пропуските, несъвършенствата или спецификите в нормативната уредба и в организационно-щатната структура не могат да бъдат пречка за упражняване на правото, след като законодателната воля е пределно ясна – служителите от водолазния състав на посочените ведомства да се пенсионира при облекчени условия за възраст и стаж. Както вече беше казано, след като в разглежданите периоди в МВР, съответно в ГД „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, не е съществувала длъжност „водолаз“, принадлежността към водолазния състав на тези структури следва да се установява въз основа на това дали е осъществявана водолазна дейност.

Според отменената Инstrukция № 8121з-33 от 10.01.2019 г. и Инstrukция № 8121з-976 от 27.06.2023 г. водолазната дейност е съвкупност от всички мероприятия и процеси, свързани с цялостното непосредствено организиране, подготовка, осигуряване и практическо реализиране а водолазните спускания. Инstrukцията от 2019г. дава дефиниция и на понятието „водолаз“ – „специалист, който е придобил съответни знания и умения и е допуснат за изпълнение на дейности под водата и в хипербарни устройства с помощта на специална екипировка и технически средства“. Според чл. 41 от същия акт, служителите в МВР извършват водолазни дейности, когато: 1. притежават водолазна квалификация и изпълняват водолазна дейност съгласно длъжностната им характеристика; 2. притежават водолазна квалификация, декларирали са съгласие за доброволно участие в провеждането на водолазна дейност чрез попълване на декларация по образец – приложение № 5, и им е възложено със заповед на ръководителите по чл. 3 и/или чл. 4 извършването на водолазна дейност; 3. изискването за деклариране на съгласие по т. 2 не се прилага по отношение на служителите на СОБТ. В чл.33 е посочено, че ръководители на водолазната дейност могат да бъдат командири на кораби при изпълнение на задачи от подчинените им водолази или началници на сектори/групи.

В случая от събраните по делото доказателства се установява, че като служител в МВР - ГД „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ жалбоподателят несъмнено е извършвал водолазна дейност и е бил част от водолазния състав на службата. Този извод се налага от съвкупния анализ и преценка на събраните по делото писмени и гласни доказателства.

От документите, съдържащи се в кадровото досие е видно, че първата документална следа за принадлежност на жалбоподателя към водолазния състав се съдържа в Заповед рег. 2377/28.05.2007г. относно утвърждаване на специфични длъжностни характеристики, видно от която заеманата от К. И. длъжност е била свързана с инструктор водолазна подготовка. След това със Заповед № 8121К-601/10.06.2014г. жалбоподателят бил преназначен като началник на група. От съдържащите се в кадровото досие длъжностни характеристики – от 26.09.2012г. и от 02.08.2014г. за тази длъжност /л.19-24/, действително не може да се направи заключение относно конкретно осъществяваните от жалбоподателя дейности. Това обаче се установява от други доказателства по делото.

Съгласно служебната бележка от 18.08.2022г. и писмо УРИ 484000-46/08.01.2024г., подписано от директора на ГД „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, периодът, в който К. Т. И. е бил допускан да извършва водолазна дейност от Водолазно-квалификационна комисия при дирекция СОБТ, е 15.06.2004г. до 18.08.2023г. , след като успешно е преминал медицински прегледи и практически изпит за допускане до водолазни гмуркания. Изложеното се потвърждава от събраните гласни доказателства – показанията на свидетеля П. Т. А., който ръководи водолазната дейност и е председател на водолазната комисия в СОБТ, както и член на централната водолазна комисия в МВР, според които К. И. и изпълнявал водолазна дейност от 2004 г. и имал 401 броя спускания под вода. Свидетелят пояснява, че водолазният състав се определя от ръководителите на структурата, като задължително се преминава през медицински

прегледи веднъж годишно, след явяване на изпит за ниво, като лицата трябва да имат минимум 12 спускания за годината. Според свидетеля, за всяко отделно спускане ръководителят определя кои да влязат, а документите, с които това се случва, са били различни през годините - в последните години това са планове и заповеди.

На следващо място, обстоятелството, че К. И. е бил част от водолазния състав, се потвърждава и от длъжностната характеристика за длъжност „началник на група /водолаз/“, на която жалбоподателят е назначен със Заповед с рег. № RB202004-001-04/К-32/02.10.2020г., в която се съдържа и изискването за притежаване на сертификат за водолазна правоспособност.

Следователно, съвкупно преценени, събраните по делото доказателства позволяват да се направи извод, че за периода от 15.06.2004г. до 18.08.2023г. К. Т. И. е осъществявал водолазна дейност и е бил част от водолазния състав на МВР по смисъла на чл.69, ал.4 КСО. Като са приели обратното и на това основание са отказали да отпуснат на жалбоподателя лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, длъжностното лице по ПО, респективно директорът на ТП на НОИ С. – град, са издали незаконосъобразни актове. Оспореното Решение № 2153-21-79/12.04.2024г. на директора на ТП на НОИ, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. на длъжностно лице по ПО, следва да бъде отменено и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне.

При този изход на спора следва да бъде уважена претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски по делото.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ и чл.173,ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на К. Т. И. Решение № 2153-21-79/12.04.2024г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. на длъжностно лице по ПО.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на К. Т. И. сума в размер на 500 лева за разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: